

Mnoho z těch, kteří znají mladistvou osobu a elán dr. Kratochvíla, jeho letošní jubileum možná překvapí. Ti, kteří znají pouze jeho dílo, mu asi naopak hádají podstatně více.

Narodil se 25. srpna 1932 v Brně, kde později maturoval a v r. 1958 i promoval. Titul PhDr. získal r. 1967 a titul CSc. r. 1969. Habilitační práci na téma *Prolongovaná hypnóza* obhájil v Bratislavě r. 1975. Již během studia začal pracovat v psychiatrické léčebně v Kroměříži. Zůstal jí, kromě let 1963—1965, kdy působil na psychiatrické klinice v Brně, věrný dodnes. V Kroměříži vybudoval r. 1965 centrální oddělení klinické psychologie a r. 1971 založil známou psychoterapeutickou komunitu pro neurotiky. 1969—1970 pobýval jako výzkumný pracovník ve dvou předních hypnologických laboratořích v USA. 1976—1978 působil na katedře psychologie UJEP v Brně, nyní přednáší externě na katedře psychologie Palackého univerzity v Olomouci.

Kratochvílovu ohromnou erudici, píli a tvůrčí potenci nejlépe dokumentuje jeho publikační činnost. Napsal více než 100 prací v řadě jazyků, především z oblasti hypnologie, psychoterapie a sexuologie, a přes 150 recenzí odborné literatury. Vrcholem jeho vědecké tvorby jsou ovšem jeho knihy. Všem je společné vynikající skloubení teoretického a praktického zřetel a schopnost podat i složité téma živě a srozumitelně. Všechny bývají také rychle rozebrány. Jejich názvy: *Psychoterapie* (1970 a 1976; v Polsku dokonce ve třech vydáních), *Podstata hypnózy a spánek* (1972), *Skupinová psychoterapie neuróz* (1978), *Terapeutická komunita* (1979), *Terapie funkčních sexuálních poruch* (1982). Připomeňme též učební text *Manželská terapie* (1981), skripta *Výzkum v psychoterapii* (1968), populární práci *Jak žít s neurózou* (1981) a sborník redigovaný společně s Hausnerem a Höckem *Psychoterapie in sozialistischen Ländern* (1975, NDR).

Jako vysokoškolský pedagog vchoval dr. Kratochvíl celou generaci klinických psychologů. Od r. 1971 pořádá v Kroměříži postgraduální výcvikové kursy hypnózy a autogenního tréninku, jimiž prošlo na 600 účastníků. Vyučuje na ILFu, podílí se na specializačních kursech a učebních textech ÚDV SZP v Brně.

V psychiatrické léčebně v Kroměříži vybudoval špičkové psychoterapeutické zařízení a již 11 let řídí jeho sešnaný tým. Je dlouholetým členem výboru psychoterapeutické sekce, tajemníkem sekce pro hypnózu, členem výboru České sexuologické společnosti, nositelem stříbrného odznaku BSP. Byl tajemníkem 1. symposia socialistických zemí o psychoterapii v Praze (1973), je zástupcem ČSSR v pracovní skupině socialistických zemí pro psychoterapii.

Dr. Kratochvíl je výjimečná, imponující osobnost, která dokonale překlenuje rozsáhlé oblasti mezi matematicko-metodologickým a praktickým terapeutickým pólem svého oboru. Je kritickým skvěle fundovaným výzkumníkem, vstřícným povzbuzujícím učitelem, aktivně optimistickým, důvěru a náklonnost k lidem komunikujícím psychoterapeutem. Je společenský, rád se směje, navštěvuje s potěšením divadla, rád tancuje, pěstuje běh a turistiku. Jako neúnavné ranní ptáče povzbuzuje vyčerpaná účastníky svých kursů do rozvíček. Plynule mluví řadou jazyků, bez námahy a s minimem zmatků dělá několik věcí současně, je vytrvale produktivní a přitom na chemickém dopingu nezávislý. Má rád červenou barvu a pokládá se proto za extraverta. Umí se prosadit bez hostility, o druhých mluví jen dobře. Nepotrpí si na formální hierarchizaci vztahů, má však vysokou neformální autoritu. Má smysl pro pořádek, ale i hodně tolerance. V jeho blízkosti se daří tvořivé intelektuální aktivitě, novým podnětům, otevřené diskusi.

Stanislav se nechal slyšet, že do své padesátky hlavně pracoval, teď prý však začne víc „užívat“ a odpočívat. Přejeme mu to, ale moc mu to nevěříme. Ať prožije ještě mnoho dobrých a spokojených let a ať je čas k jeho bytosti stále stejně shovívavý.

P. Hájek, M. Bouchal